Laktaat

Laktaat plasmas, arteriaalses veres (P-Lac, aB-Lac)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi automaatliini labor

Telefon: 617 1027

Üldiseloomustus

Laktaat on anaeroobse glükolüüsi lõpp-produkt veres. Anaeroobne glükolüüs suurendab oluliselt vere laktaadi sisaldust ja tõstab teatud määral püruvaadi taset, eriti pikaaegse füüsilise treeningu käigus.

Näidustused

- Sepsise diagnoosimine ja haiguskulu jälgimine
- Metaboolsete häirete (s.h ravimitest tingitud) diagnostika ja haiguskulu jälgimine;
- Kudede hüpoksia diagnostika ja haiguskulu jälgimine koos happe-alus tasakaalu määramisega.

Referentsvahemik

Plasma	0,5-2,2 mmol/L
Arteriaalne veri	<1,8 mmol/L

Kliiniline tõlgendus

Plasmakontsentratsiooni suurenemise põhjused:

- A tüüpi laktatsidoos – tingitud kudede hüpoksiast (nt äge verekaotus, sügav aneemia, šokk, asfüksia, maratonijooks, krambid);
- B tüüpi laktatsidoos – metaboolsed põhjused ilma kudede hüpoksiata
    - mitmed haigusseisundid (nt diabeet, ureemia, maksahaigused, infektsioonid, maliigsed haigused, alkaloos);
    - ravimid ja toksilised ained (nt etanool, metanool, etüleenglükool, salitsülaadid, metformiin);
    - pärilikud ensüümidefektid (nt püruvaat-dehüdrogenaasi defitsiit, rasvhapete oksüdatsiooni defekt, püruvaat-karboksülaasi defitsiit);
    - muud põhjused (nt nälgimine, lühikese soole sündroom).

Proovi/uuringumaterjal	Veeniveri/plasma Arteriaalne veri
Proovianum	Glükolüüsi inhibiitoriga katsuti (hall kork) – veeniveri Li-hepariiniga süstal – arteriaalne veri
Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jm transpordi tingimused	15...25 °C 8 tundi (eraldatud plasma) 2...8 °C 14 päeva (eraldatud plasma) Arteriaalne veri: 20...25 °C 15-30 min. Jäävannis kuni 60 min. Veenivere katsuti panna kohe külmkonteinerisse ja toimetada vähemalt 10 minuti jooksul laborisse. Välistellijale: 15 minuti jooksul peale vere võtmist katsuti tsentrifuugida, plasma eraldada ja saata 2-8 °C juures laborisse.
Segavad faktorid	Füüsiline aktiivsus tõstab kiiresti laktaadi taset veres. Enne vereproovi võtmist istuda rahulikult 30 minutit ja võimalusel vältida žguti kasutamist >30 sekundi. Glükolüüs katsutis tõstab kiiresti laktaadi taset, selle vältimiseks tuleb proovinõud hoida peale võtmist külmas või eraldada plasma. Arteriaalse vere süstlas ei tohi olla õhumulle.
Teostamise sagedus	24 h
Mõõtemeetod	P-Lac – spektrofotomeetria a-BLac – amperomeetria
HK kood	66108

Kasutatud kirjandus

1. Reaktiivi infoleht, LACT.2, Cobas systems application, 2018-11, V 12.0.
2. Wallach Y, Interpretation of Diagnostic tests. 8th ed. Lippincott Williams & Wilkins, 2007.

Koostanud Kadri Rohtla, Verepanga vanemarst

29.10.2019

Viimati uuendatud 18.11.2024